ఆంధ్రభూమి వివిధ వ్యాసావళి

ఆదివారం 3-1-196

గడచిన రోజులు

(29)

(గతవారం తరువాయి)

యువకులు ఏ యుగంలో అయినా దేశానికి వెన్నెముకవంటివారు. విద్యార్థులు, కాని పాఠశాలలైనా, ప్రస్తుతంలో కొన్ని రకములైన వైకార్యతలు స్వీకరించవలసియున్నది. అందులో విద్యార్థులు దేశానికి విద్యుచ్ఛక్తి వంటివారు. ఒక కాకావరణంలో మేఘములు ఢీకొన్నట్లు గొర్రి మెరవులు మెరయ వచ్చును. ప్రళయ కాల ఉరుమూ మారుతంలో పిడుగులవలెనే అవాటి విమర్శకులను ధ్వంసంచేయవచ్చును ఆ విద్యుచ్ఛక్తినే శాస్త్రీయమైన మార్గములలో ప్రవరింపజేసిన వర్తమానానికి శాంతి నివ్వవచ్చును. అనేకరంగాలలో విద్యార్థులు తమ నిష్కళంక హృదయాలతో అభివృద్ధి శక్తులుగా నవి చేయగలుదురు. ఇదంతయు వారి అంతర్గతశక్తిని బాయకుల పక్షాన్నర్గంలో నడిపించటం మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

మనదేశ చరిత్రను 1904-6 నుండి బెంగాలీ పుద్యమంనుండి గమనించండి. బాంబులు విసురుట దౌర్జన్యముతో కూడిన సరహ వ్యవస్థ విప్లవ కూటములలో మన స్వాతంత్ర్యోద్యమం ప్రారంభమయింది. అనలు వ్యతంత్ర సమరం 1858 సిపాయి విప్లవముతోనే ప్రారంభమయింది. కాని మనవారి అంతఃకలహాములవల్ల పరాజయాలు ఉద్యమమును అణచగలిగారు. అవాటికీయాటికీ మన దేశమునికుమ్ములాటలుండాలుండవలసినంతే మన ఐకమత్యము తప్ప మరొక మార్గములేదు.

వంగదేశమంతటా 1937 వరకు దేశసేవలో అవాటి అగుటకు వేలకొలదు యువకులు, విద్యార్థులు, అనేక విప్లవ పుద్యమములలో పాల్గొన్నారు. అందులో విద్యార్థులపాత్ర చాలాశ్లాఘనీయమైనది. ముఖ్యముగా బెంగాలులో విద్యార్థులు అనేకులు. దౌర్జన్య విధానములకు చెందిన విప్లవ సంఘములలో చేరి, వ్యక్తిగత దౌర్జన్యచర్యల ముఖ్యులయిన తెల వారిమీద జరుపుచుండిరి. పాత్రాజ్ల వాదమునకు చిహ్నములు, మన జాతీయత్వమునకు కారణభూతులైన బ్రిటిషు వారినిచంపుటకు పనికొచ్చుముల పన్నుచుండిరి. కలకత్తాలో యీ వాదము పడలేక, బ్రిటిషు ప్రభుత్వం తమ ప్రభుత్వ రాజధానిని కలకత్తా నుండి ఢిల్లీకి మార్చివేసినంగతి అందరికి విదితమే. దీనికి ముఖ్యముగా బెంగాలీ విప్లవ యోధులను ఎంతయూ కొనియాడవలసియున్నది.

అప్పటికి ఇంకా గాంధీజీ సత్యాగ్రహం సమరం జరంభంకాలేదు. మహాత్మ్యాగుండి కొంతవరకు దౌర్జన్యముతో కూడిన విప్లవ పద్ధతులకుదోహదమిస్తూ, బాల గంగాధరతిలక్ "స్వరాజ్యము నా జన్మహక్కు" అనే నినాదాన్ని లేవదీశాడు 1904 మొదలు 20 వరకూ. పెంచి విప్లవములు రవ్వను విప్లవములు ఇతర యూరపీయను విప్లవ వాదుల జాడలలో. మహా భావములను నడుపుకొనుచున్న యువకులు విద్యార్థులు దౌర్జన్యకాండలయందే నిమగ్నులయి వుండిరి. బెంగాలులోను, తదితర చోట్లను, అనేక కుట్రకేసులలో అనేకమంది యువకులు విద్యార్థులు పురితీయబడిరి. గాంధీజీ తన పుద్యమాన్ని 1920లో ప్రారంభించినా, 1930 37 వరకు విప్లవ వాదులు, గాంధీజీ శంఖారావాన్ని పెడచెవిని పెడుతూవచ్చారు, బెంగాలులో శంఖేంద్రబోస్, సుభాష్చంద్రబోసులు, యీ విప్లవ పుద్యమములకు చాలా అండగా వుండిరి. బ్రిటిషువారి మీద కుట్రలుపన్నీ, తిరుగుబాటుచేసి తప్పించుకొని, తమ సిద్ధాంత ప్రచారాలకు అనుగుణంగుండే యితర దేశములకు అనేకమంది బెంగాలీ యువకులు వలస పోయిరి. ప్రాణత్యాగ దేశములకు వలస పోయిన విందరు. ఎప్పుడు బ్రిటిషువారి మీద తమ కసి తీర్చుకొనగల్గుదుమా అని సమయమునకు వేచియుండిరి.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో జర్మనీలోను, యూరపులోని యితర ప్రాంతములోను, చలపోయిన విప్లవవాదులు చాలామంది బ్రిటిషువారి ఓటమికి ఎదురు చూచుచుండిరి. వారి ఆశ అన్నదము నడలుగానే బ్రిటిషువారు పరాజితులయి పట్టిందే, కెదగాలులో శ్రీ శరత్చంద్రోక్త కథ ముదిరింది. అవాటి యువకులను పని చేయజూసికి ఎక్కువ చిలుండదు. బోసు ఛాదాపు వెలకు తన లాయరు వృత్తిద్వారం 20 3 వేలు సంపాదించినా, అదంతయు లెక్కలకు కనిపించకుండా, ఖర్చుచేయుచుండెను. బ్రిటిషు వారు శరత్ బాబును, ఆడబ్బంతయుఏమి చేయుచుంటివని ప్రశ్నలు వేయుచుండిరి. కాని వారికి అంతు పట్ట లేదు. ఆ లతలన్నియు విప్లవవాదుల పోషణకే ఖర్చగుచుండెను.

1930-31, వాటికి సంబంధించిన భగత్సింగు రాజగురు, సుఖదేవుల కేసులతో దేశమువిధ్వంసించిపోయెను తెల వారి వరును వారి కాబులకు గుర్తులయి చావకపోయినను దేశద్రోహ నేరము క్రింద వారిని పురితీసిరి. గాంధీ - ఇర్విన్ పాక్టు సమయములో కూడ, గాంధీజీ వారి ప్రాణములను రక్షించుటకెంతయో ప్రయత్నించెను. కాని సమయముచూచి క్రాంతి కారులు కాంగ్రెసును జరిగే సమయములో వారిని, పురితీసిరి ఈ ఘోర కృత్యమునకు యువకులు ఆవేశ భరితులయి వుండిరి. గాంధీజీ కాంగ్రెసులో పామరవ్య విధానము వారికి నచ్చలేదు: అందుచేత కరాచీ కాంగ్రెసులో చాలామంది యువకులు. వల్లభభాయిలను గాంధీజీకి వ్యతిరేకవిధానమునుబహిష్కరించిరి. ఈ యువకుల కోపాగ్నిని చల్లార్చు విధానం కానరాకుండెను. అప్పుడే ఒక ప్రక్కన కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగుచున్నను, మరొక ప్రక్కన గాంధీజీ అదేశానుసారము, యువకుల మహాసభను, శ్రీ సుభాష్ చంద్రబోసు తన అధ్యక్షతన జరిపించెను, ఈ విప్లవవాదులలో ఎక్కువ మంది శ్రీ సుభాష్ యెడల ప్రేమాదరములు కలవారగుటచే కొంతవరకు ఆయన వలపోను అంగీకరించి, శాంతపడిరి.

బ్రిటిషు రాజ్యాంగ వేత్తలయొక్క బాట పైకాచిన స్వభావము భగత్సింగ్, రాజగురు, సుఖదేవుల పురితీ

డాక్టర్.పి.తిరుమలరావు

ప్రదేశాలదుచూ భారత యువకుల కన్నెదుట కనిపించుచుండెను. ఈ విధముగా దౌర్జన్యవిధానము 1939లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము నీకరించువరకు సాగుచునే యుండెను, వేలమంది విప్లవయోధులు జైళ్ళలో ప్రగ్గుచుండిరి. చాలామంది అండమాను దీవులలో యావజ్జీవ కారాగారమును అనుభవించుచుండిరి అండమానుదీవులు ఆ విధముగా విప్లవవాదుల చెరసాలలా ప్రసిద్ధికెక్కెను, 1937లో రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములు రాగానే, యీ విప్లవ యోధులనందరిని విడుదల చేయవలెనని పట్టుబట్టిరి విప్లవవాదులను, తమ సిద్ధాంతములను మార్చుకొనమని మహాత్మాజీ విన్నపము చేసెను. అప్పటికి 1932 నుండి, 1937 వరకు 17 సంవత్సరములు మహాత్ముడు చేసిన శాంతియుత సిద్ధాంత ప్రచారములవలనను, మారిన దేశ పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని విప్లవవాదులందరు గాంధీజీ ఆదేశమును శిరసావహించి విడుదల అయిరి. అప్పటి నుండి యువకుల విద్యార్థులు తిరిగి శాంతియుతమార్గమునుఅనుసరించుచూ గాంధీజీ అడుగుజాడలలో, జాతీయ పుద్యమమునకు వెన్నెముకగా నుండిరి.

శ్రీ భయంకరాచారి కథ

1930-31 పుద్యమం కాకినాడ కేంద్రంగా జరుపుతున్న సమయంలో కాకినాడ టౌన్‌హాల్ ఆవరణలో పాయంకాలం పుష్పాలు జరిగేవి అవాడు వేదికపైకి కమనీయమైన వ్యక్తులు యిప్పటికి లీలగా కొంతమంది రాజకీయాలలో కనిపిస్తున్నారు. అందులో శ్రీ ప్రతిభాశాలి భయంకర వెంకటాచారిగారు యువకుల మనస్సులలో చాలా బాగా నాటుకుపోయారు. అవను పేరు పైదయినా పోలీసువారికి పాడలుపుట్టింది కాకినాడ కుట్ర కేసులో ప్రసిద్ధి కెక్కిన వారికి "భయంకరాచారి" అని ప్రజలంతా పిలిచేవారు. అప్పటిలో రాజకులపక్షి విప్లవ కిన్న పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు సుబ్రహ్మణ్యం ఇనస్పెక్టరు దప్పుల సుబ్బారాయుడు లను హత్యచేయటానికి కాకినాడ కుట్ర జరపబడెను. కాకినాడ కాలువ ఒడ్డున వున్న పడవలలో, ముప్పాళీఖాన్ యింటి ఎదురుగా కొన్ని బాంబులు పేలినయి. ఆ బాంబులు పడవలో రాయగా, పక్కనున్న తిన్నె వారికి గాయాలు తగిలినయి చాలా రోజులు భయంకరాచారిగారు పరారీఅవటంతో కథ ముదిరింది. అవాటి యువకులను పని చేయజూసికి ఎక్కువ చిలుండదు. ఇది నూటఅరవై సంవత్సరాలపూర్వానికి చెందిన ఒక స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్ర.

చల్లని కొబ్బరి చెట్లతోను, పచ్చని పైరుపంటలతోను నిరంతరంఅందాన్ని ఆనందాన్ని, శాంతినిపొందిన ప్రాంతం కేరళ దేశం, పరన్నులు పరిపూర్ణకళలతోను, సంపదగల కీళారణ్యాలతోను అవ్వటి కేరళ దేశం ప్రకృతిశోభతో మరి దిటుపుగానిలిచింది దుర్గాలలో దేవాలయాలో యింపైన గంటలశబ్దాలు. కాశే మురిసిపోయి కరిగిపోయే జల ప్రవాహాలు, గృహాలనుంచి లేచే సుగంధ ధూమాలు కేరళ దేశానికి వైభవాన్ని కూర్చాయి.

అనాడు కేరళదేశం చిన్న చిన్న ముక్కలై పలువురు స్వదేశీ పాలకులచే పాలింపబడేది అయినా ప్రకృతి సంపదకు నిలయమైంది. అనాదినుండి మానవుడు వరులపొగాగ్యాన్ని చూసినప్రహంచలనితత్వాన్ని చేర్చుకున్నాడు. కేరళ దేశ సమాజసంపదను ఇతరులు దోచుకుంటానికి సంస్థానాధిపతుల అంతఃకలహాలకు అవువయ్యాయి. భారత దేశంలో అప్పుడు బలవంతుడైన టిప్పుసుల్తాన్ తోటిరాజులపై చేసే దౌర్జన్యాలు అదుపుదాటిపోయాయి. కేరళదేశమందు దేవాలయాలు భూపతనంచేయబడాయి కళలాలైనవిల్పాలు నేటికీ మూగపోయి కన్నీరు కారుస్తున్నవా అనిపిస్తుంది కేరళ దేశంలో అశాంతి అవాదరణ విలయతాండవంచేయటం మొదలెట్టాయి. టిప్పుసులాన్ అనంతరం ఆంగ్లేయుల అత్యాచారాలు అధికమించాయి.

అటువంటి కల్లోలితపరిస్థితిలో, ధైర్యసాహసాన్ని గుప్తపుచ్చుకొని, తనదేశ స్వాతంత్ర్యంకోసం, మొక్కవోని పట్టుదలతో టిప్పుసులాన్‌తోను ఆంగ్లేయుల

"పుష్పా"

తోను దాదాపు రెండుదశాబ్దాలపాటు యుద్ధం చేసిన స్వాతంత్ర్యవీరశిఖామణి కేరళ వర్మ.

ఉత్తర మలబారువందు పర్వతమయమై, శత్రు దుర్భేద్యమైన కొత్తయాం దుర్గం అన్యులవశానికి అసాధ్యమైంది. కేరళవర్మ 'పాజస్సీ' వంశస్థుడై పూర్వీకుల రాజ్యానికి వారసుడై 'కొత్తయాంను' ప్రజారంజకంగా పాలించడం ప్రారంభించాడు. దేశీయ ప్రజల్ని బ్రతికించి, సామ్రాజ్యవాదులపై పోరాటం చేసిన స్వాతంత్ర్య యోధుడు కేరళవర్మ.

కేరళవర్మ ఒక యుద్ధ వీరుడేకాదు పుటుకతోనే కళామయ సంస్థూతుడు అమోఘమైన కవిత వ్రాయగల సమర్థుడు "కేరళదేశ వృత్తి" పాటకవగు "కథా లి,నిఅమితంగా ప్రేమించాడు అవిరామంగా యుద్ధాలలో కాలం గడుపుతూకూడా, అనురములమైనవాలుగు అమూల్యాగ్రంథాల్ని వ్రాసి బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతుడై జాడు వక్తృత్వం కాలియవథమ్ కళ్యాణ సౌగంధికమ్ కృష్ణీ రవథం అనే గ్రంథాలు అతని మేధస్సునుండి ఉద్భవించినవే. వకల భోగాల్నిత్యజించి, యుద్ధాలలో కాలం గడుపుతున్నరోజుల్లో వీటిని వ్రాసాడు.

కళవిద్య నిపుణతయందు: గెరిలా యుద్ధరీతులందు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన "కురిచియారు "అనబడుకొండ జాతివారిపాయంతో, తన దేశ స్వాతంత్ర్యంకోసం పేరుమోసిన ఆంగ్ల సేనాని ఆర్థర్ వెల్లస్లీ ఓడించిన విజయమూ కేరళవర్మ "దడిణదేశపురాణ పాటాడ" అనేకిరీటమును సంపాదించినకీర్తి సంపాదించడం ప్రపంచ చరిత్రలో పొరడగు నెపోలియన్ కి భానుకాలంలో విడించిన వర్రింగ్‌టన్ కేరళవర్మ చేతిలో చిత్తిపోయి, మలబారు మండి చిలాయన మంత్రిపరిలాడు అద్వితీయమైన తన సేనాధిపత్యనిపుణత భారత జాతికే గర్వకారణం

మైసూరు కొత్తయాం మధ్యజరిగిన యుద్ధాలు జాతీయతకంగా టిప్పు సుల్తాన్ యొక్కదిగ్విజయాన్ని అంగీకరించి అదే సమయంలో కేరళవర్మ మీదకుమార్చాయి అప్పటి పరిస్థితులలో ఆంగ్లేయులు అవకాశ వాదాన్ని పసిగట్టి యుద్ధాలు జరుపుతూ కేరళవర్మకు సహాయం చేయకుండా కేరళ వర్మ పక్షాన్ని అణచివేయటం జరిగింది. కేరళ వర్మ కాలిలో కాలిలో ఆంగ్లేయులు భారతావనిలో అడుగిడి నదిమొదలు నీతి నియామాలకు తిలోదకాలు ఇచ్చారు. వీరిచేతిలో టిప్పు సుల్తాన్ శ్రీరంగ పటణంవద్ద వాత మయినతరువాత, కేరళ వర్మతో చేసుకొన్నపందిని పక్కదిపేసి, కేరళవర్మ అధికారాన్ని అంగీకరించలేదని ప్రకటించారు. మలబారంతా తమదేనని శాసించింది. పిరికిపందలైన స్వదేశీ నాయకులు ఆంగ్లజాతివారికి తొత్తులై తలలొంచారు. తనదొడలచేసిన నమ్మకద్రోహానికి కేరళవర్మ తిరుబాటుకు దిగి ఆంగ్లేయులపై పోరాడుచుండెను. ఆంగ్లేయులు అభావనిలెగిసి అరిచాడు స్వజాతి వారులైన ఆంగ్లేయులు కేరళ వర్మను తిరుగుబాటుదారునిగా ప్రచారంచేసారు. దాంతో కేరళ దేశీయ, పరదేశీయ ఫీ పైన్యవాహినులు కొట్టాయి.

కాలంతీరు నిపెట్టిన కేరళవర్మ పరదేశీయులతో ఎక్కువ రోజులు యుద్ధం చేయాలి వుంటుందనిగ్రహించి. పెద్ద యెత్తున సమరం సన్నాహాలు చేసాడు గెరిల్లా యుద్ధరీతుల్ని పెంపొందించాడు ఇదిఇలావుండగా పెరేళ్ళ వ్యాలయ వర్మ వేషకుడగు వేలకు, పరదేశీ రాజుగు కురంబరానంద్ పాయంతోకొత్తయామ్ రాజ్యంలో పన్నులు సూలు చేయడం ప్రారంభించాడు. ఆంగ్లపాలన యంత్రాన్ని పక్కదేశ పెట్టటకు ప్రయత్నించాడు. నమ కైవ అంబుబాయర్ చందూపాయర్ అనువరుల్ని గ్రామాలలో ప్రజల దగ్గరకు పంపి చివుచ్చి కేరళవర్మ మరిముగ్గురు ముఖ్యులచరులతో పర్వతాల్లోకి మకాం మార్చాడు కంపెనీఅధికారిగా ఆండర్ వెల్స్లీ మలబారు, ప్రాంతానికి రాజ ప్రతినిధిగా వచ్చాడు.

కేరళవర్మ పర్వతాలలో దుర్గాలను నిర్మించాడు ప్రజలమండి కేరళవర్మకు అశేషసహాయంనచ్చింది. తమదేశరక్షణ కోసం ప్రజముందజవేసింది.

ఆంగ్ల సేనాని వెల్లింగ్‌టన్ మలబారునందు తమకుగల కీలపరిస్థితుల్ని పసిగట్టి, కేరళవర్మకు ప్రజలలోగల ప్రేమాదరణమమ్ము చేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు, అందువలన వెంటనే కేరళవర్మను కవ్వించ దలచుకొనలేదు ప్రజకు మణులు. మాటల్యాలు ఫలాలు అశ పెట్టబడాయి కాని ప్రయత్నాలన్ని నిష్ఫలమయ్యాయి ప్రజల్ని భయపెట్టింది పరదేశీ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా సమైంది గ్రామాలలో కేరళవర్మ తిరుగుబాటుదారుడనే ప్రకటనను చేయడానికి ఆంగ్లప్రభుత్వం గడగడలాడింది ధైర్యంచేసి ఒకసారిమనదారి గ్రామంలో ప్రకటనచేస్తే, ఫలితం గా ఉంచటానికివచ్చిన ప్రజలు ఆంగ్లేయుల్ని మట్టుచేసారు ఆంగ్ల సైన్యం మరింత వచ్చింది

దివాలు తిరిగినకొద్ది శత్రుబలం తన కళంతో ఎక్కువవుతుందని గ్రహించిన కేరళవర్మ అన్యదేశీయుల దాడుల్ని అణిచివేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు వర్మతాలనుండి స్వాతంత్ర్య సైన్యాల మైదానాలమీదకు దూకింది కేరళవర్మశౌర్యాగ్నిలాంటి సైన్యాలు పేలుచుండగా" ముట్టడించబడింది కత్తి సైన్యం పూర్తిగా ఓడిపోయి. పారి

(మిగతా 6వ పేజీలో)

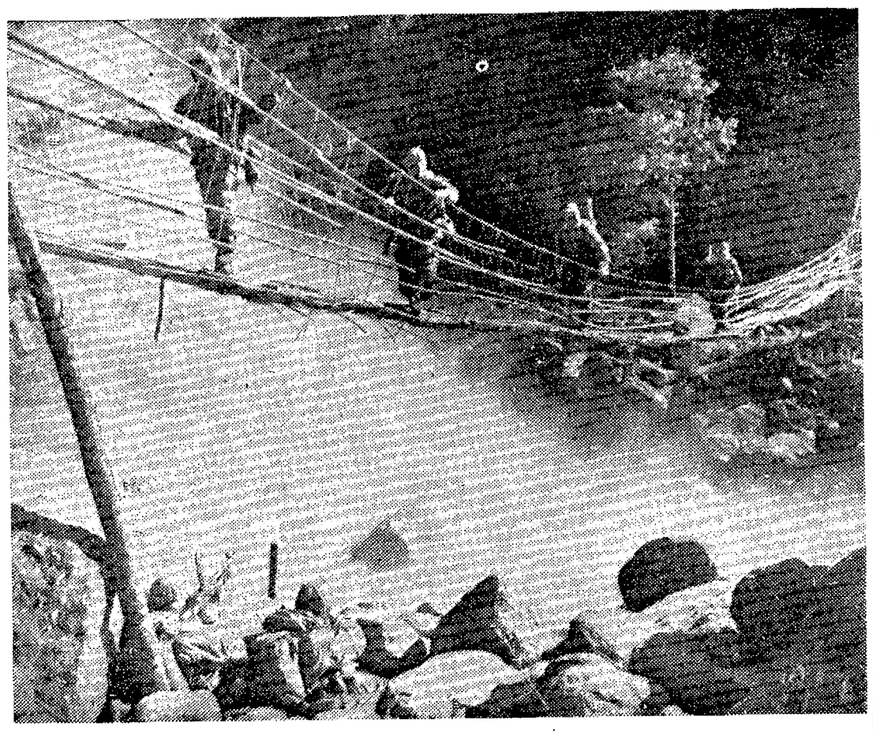

హిమాలయ సరిహద్దులలో మన జవాను సెలయేర్లు దాటడానికి స్థానికంగా దొరికే సాధనాలతో కాళ్ల వంతెనను నిర్మించుకుని ఉపయోగిస్తున్న దృశ్యం

స్వాతంత్ర్య సమరవీరుడు కేరళ వర్మ

(మిగతా 6వ పేజీలో)

తిరుగుడు తలపులు

మా నవ శరీరంలో 'లావు' "సన్నం" అన్న స్వరూపం, ఒక్కొక్క వ్యక్తికి ఒక విచిత్ర పాత్రగా తయారుచేస్తుంది. మనిషి లావుగా ఉంటే లాభాలేమిటి? నష్టాలేమిటి? అని లావుపాటి వాళ్ళు ప్రశ్నించుకుంటారో లేదో కాని, ఓసారి ప్రశ్నించుకుని చూస్తే ఎలాగుంటుంది; లావుపాటి వాళ్ళు నిండుగా బూరి బుగ్గలతో చాలా ముచ్చటగా ఉంటారు ఎక్కడికైనా ఉద్యోగాలకోసం వెళ్ళినపుడు జరుపు విషయంలో చిరికి ధోకా వుండదు. సన్నపాటి వ్యక్తికంటె లావుపాటి వ్యక్తికి జనం గౌరవిస్తారు వయస్సు, తలనెరుపు, బట్టతల, వ్యక్తి ఎలాగౌరవమిస్తాయో, అలాగే జరుపు, లావుకూడా వ్యక్తికి కొంత గౌరవం కలిగిస్తాయి లావుపాటి వ్యక్తితో జనం దెబ్బలాడ్డానికి జంకుతారు లావుపాటి వ్యక్తికి దెబ్బలాడే సోమత లేకపోయినా, ఏదైనా ప్రక్క సమయంలో మీదపడ్డాడంటే ప్రత్యర్థి కిందపడి పచ్చడై పోవాలినిం దే లేదా డోపిరాడక, అలావు మనిషి లేచేలోగా ప్రాణాయామం చేయవలసి వస్తుంది లావుపాటి వాళ్ళు విస్తుతకాలాలమంది మంచివాళ్ళుగా ఉంటారు. వాళ్ళల్లోమంచి తనం లేకపోతే పాపం వాళ్ళకి గడవదు. ఎదైనా గట్టిగా పనిచేసే అయావసం వస్తుంది. అందువల్ల యితరుల మీద ఆధారపడి మంచితనం చూపి పని చేయించుకుంటారు. లావుపాటి వాళ్ళంతా అహింసా సిద్ధాంతం మీద ఎక్కువ నమ్మకం ఉన్నవాళ్లే ఎవరిని హింస పెట్టరాదు. అని నీతిసెబుతారు వాళ్ళకు హింస పెట్టడంచేత కాదు కనుక సాధారణంగా లావుపాటి వాళ్ళు ,క్కువ కబుర్లు చెప్పగలరు తియ్యగా శ మన్న పిల్లలకు బలి శకలు కూడా చెబుతారు. దీళ్ళకు పని తక్కువ ఉంటుంది. నిత్య పదిమందితో చుట్టూ వుండేసుకుని చక్కగా కబురు చెప్పడం అలవాటు చేసుకుంటారు, ఓ మారిది లావైతే పర్వాలేదు. కాని మరీ లావైపోతే కొంచెం ప్రమాదమే శరీరంలో బొజ్జ అనే భాగం గుండెను నున్నుకుని కంఠాన్ని మింగి ఒక సన్నం కాయలాగా తలకాయ కనిపిస్తుంది, తలకాయలో ఎక్కడో చుక్కల్లో కళ్ళు మెరుస్తుంటాయి. మేఘాల్లో పళ్ళు కదుపుతూ కనిపిస్తుంటాయి అటు పంటి ఉదాత్త స్వరూపం పెళ్ళి కాకముందే వ్యక్తికి కలయిపాలాయింది. ఇంకవివాహయోగంచాలాక స్థిరభరితం అన్నమాట

పోతురాచి

సాంబశివరావు

వంగీత విద్యాంసుల్లో చాలా మంది లావుపాటివాళ్ళు కనిపిస్తారు. ఎందుకూ అని దీనికి సమాధానం ఆలోచిస్తే ఓ ఆలోచన తట్టింది పాడేటప్పుడు లోలోన వారప్రయత్నకోరుగా జరిగి శరీరం కంపనాలను దిమ్మెక్కించి కుదుపడవల్ల. ఆ వ్యాయామంలో శరీరం లావెక్కువచ్చు అని, అలా అని లావెక్కిన వాళ్ళంతా సంగీత విద్వాంసులు కారుకదండి గయ్యాళి స్త్రీలను, పెత్తనంచేసే అత్తగార్లను, వ్యాపారసులను పట్టినం ప్రాహ్మణులను, దొంగాళ్ళను హంతకులను. లావుపాటివాళ్ళతోపోలుస్తారు. కాని అక్కడ లావుఅంటే బలం కింద భావిస్తారు లావుపాటి వాళ్ళ వల్ల సంఘానికి కొన్ని ప్రమాదాలు ఉన్నాయి మరి లావుమనిషి ఎదురుగా కన్నించి రిక్షాలిస్తే కిరాయాయి వస్తేనే 'రామసారీ' అంటాడు కాకా మొదలు

(మిగతా 6వ పేజీలో)

అమ్మ కోరిక

"నాన్నా!" వాలు ప్రశ్నించింది సుశీల ఆకిందనకు, "నీవేనా! మాట్లాడ్డం నాన్నా! అమ్మలేని లోటం కన్పించనీక ఇంతదాన్ని చేసిన నీవేనా నాన్నా! యిటా శాసించడం? నేనంతటి అపరాధాన్ని చేసినాన్నా! ఏలా చేసినాన్నా! మనసు కలిసి మను కోరడం తప్పా నాన్నా!" సుశీల ఒక్కొక్కటా వెక్కళ్ళమధ్య అంటూంటే ఆ తండ్రి) హృదయం తుత్తునకలౌతూంది. "తల్లి! నన్నొక్కసారి క్షమించి పాడవలాదూ! ఎందుకు నన్నిలా చిత్రహింస పెడ్తావ్!" రుద్ధకంఠంతో వేడుకుంటూ అన్నాడు రమాకాంత్ అయన మనసెంత కలవిల్లాడుతుందో తెలుపుతూ గలిగితే సుశీల తన బాధనవలు బయట

కథానిక

పెట్టే దేనాదేమో! "మరి నన్నెందుకు నాయిష్టానికి వదిలివూరుకున్నావ్ నాన్నా! చిన్నప్పటినుండి ఎట్లావున్నా మమ్మల్ని ఏమీ అనక మినక్కున్నావ్! ఏలా ఈవాడిట్లా మారిపోయినవలు అలుకుపోయిన వాళ్ళను దూరంగా ఉండమంటున్నావా నాన్నా!" మొదటినుండి తండ్రి వద్ద అణచిన చనువుతో ధైర్యంగా అనేస్తూంది సుశీల. "నిజమే! తల్లి! నిజమే! తప్పువాదే! మీరిద్దరింగా ఆశలు పెంచు లాటారనే ఊహేలేదు నాకు. ఇరుగుపొరుగుల కాత్సలం చిలిపి స్నేహంగ్రహించి ఎమకట్టి పూరుకోవడం వాదే పొరపాటు. అయితే కనిన మనసుల్ని కాదనియాంచే కాఠిన్యం నాలో లేదు తల్లి. కాని .... నీకిలా చెప్పడం? మనిలా! నా అనుభవం పన్నునీ కేదో చెప్పమంటూంద మ్మా! చూస్తూ, చూస్తూ నేమ పడిపడ నేమ కొర్కి పడనివ్వకుండా వున్నాను. వద్దు మనీలా నా మాట విను, యెందుకంత యిదిగా చెప్పుకున్నానో నా వైపునిదానంగా యోచించమ్మా! తండ్రిగా నాకు హితుడిగా చేసు చెప్తున్నా. గతం నన్ను మందలించుతూంది మనీలా!" తండ్రి ముఖంలోని బాధ అర్థంకాని ఆవేదన 'ఎదూరు చూడని ఆయన కన్నీరుచూసి కరిగిపోయింది' మనీల.

"ముప్పైఅయిదు సంవత్సరాలిండట!!! "ఏం జరిగింది నాన్నా?" "అదేతల్లి చెప్పున్నా! వరిగా నీవూ ఆయనరూ వున్నారే. అశలు పెంచుకున్నప్పే రవి, అరవిందలు కూడా ప్రేమపాశంలో బంధింపబడ్డారు. రవి అందర్ని కాదని అరవిందను దక్కించుకున్నాడు. ఆనంద జలధిలో ఆ ప్రేమ నౌక పొగిపోతూంది కాని.... కాని.... అప్పుడొకసారి, మరొకప్పుడొకసారి చిరుజల్లులు కావటం సమసిపోవడం సహజమేగా! అయితే, రవివట, అరవిందకు యెడతెగని చనువుందంటే చిలిపిగా చిన్నపిల్లలా కొట్టుకోవడంకూడా జరిగేది. విచిత్రమేమంటే వివాహానికి పూర్వం ప్రియా ప్రియులైన వారిమధ్య వుండే వాత్సల్యం ఏ అంతరాలూ లేని నిర్మల ప్రవాహం. కాని వివాహానంతరం భార్యాభర్తలుగా మారిన వారిలో భర్త కొన్ని అధికారాలు, ఆధిక్యతలూ సంప్రాప్తంకావటంతో ఆ ప్రవాహంలో మలినాలు తప్పకుండా చేరతాయి అలాగే రవికూడా భర్తనన్న భావనకు తలవొగ్గడు. కాని చిన్నవాటి చనువును మర్చిపోక అరవింద దెబ్బకు దెబ్బగా ప్రవర్తించే చిలిపి అరవింద చిలిపికయ్యాలను తీవ్రంగా ఖండించే దశకు వచ్చాడు రవి. ఆ మార్పుకు ముకుళించుకు పోసాగింది అరవింద. అలా అనవాటుగా ఏదో జరిగేసిన అరవిందకు శెత్తగారోజులకు రోజులే మౌన వ్రతం సాగించే రవినిచూసూ కుమిలిపోయేది. పరాయివారిని గౌరవించినంతగా ప్రక్కనున్న స్నేహితులను గౌరవించం. అలా అని వాళ్ళపై అభిమానంలేదనేనా! ప్రాణ స్నేహితులను గౌరవాలు చూపడంగాదు ప్రేమకు చిహ్నం చనువుగా చిలిపిగా వ్యవహరించడంలోనన్నిహితత్వంలోధపడింది కాని దాన్ని లోధపడుకోగల మనసు వుండాలిగా! అంతకుముందు అదాలరాశిగా అవు పవూజా ఉప్పుగా అనాదిం పడే అరవింద అర్థాంగిగా మారాక అధికారాలకతలవొగ్గవలసినటు న్పించింది భర్తగా రవికి అంతటి మార్పును అమోదించలేకపోయింది అరవింద హృదయం

"నా విషయం నీకు తెలీదు అయా? సమయానికి చేసినవర్ని లెక్కచెయ్యవు తెలుసా! మరి అంతగా పిచ్చిపిచ్చిగా ప్రవర్తించాలంటే ఫలితం కలుగుదు మనూ!" చిరుకోపంలో మొట్టాయి

వేళ రవిని వుడుకు మోతనంగాగిచ్చి పారిపోతున్న అరవిందకు అమాటలు కళ్ళకక్కు తెప్పించాయి "మీరెకే అలా తెయ్యొద్దేం!" కన్నగా చిన్న పిల్లలాఅంది అరవింద చేసంటే నీవూ అంటూవా రాన్కెల్! మొగుడంటే నీకు లెక్క లేదనలు, నీలాటువంటి దాని వని తెలిస్తే" అతని కండ్ల పటపటల మధ్యకోపం.... ఆరిపోయింది. కళ్ళల్లో సుడ్లు తిరుగుతున్న కన్నీరు జలజలా అరవింద చెంపలపై జారిపోయిరది. నాపే మన్నదని యిన్ని మాటలు!! రవి....తన రవేనా! నన్నించి కన్నించి తన్ను మురిపించిన రవేనా! ఒకరిపొకరం పూర్తిగా అర్థంచేసుకున్నామని మురిసిపోయిన నామేనా! అనిపిన్నాడు తానుచేసిన పేరమల్లా ఇదివరకులాగే చిలిపిగా అల్లరి చెయ్యడమేనా! అలా కానీక చెయ్యకూడదా! భార్యాభర్తలుఅంటేయజమాని దానీలా ప్రవర్తించవలసిందేనా! కాని మధ్యే గౌరవమర్యాదలేకాని తమవు, నన్నిహితం వుండకూడదా! ఆ అనూయిత వ్యాదయం నిశ్చద్దంగా అలా రొదిస్తూ వుండపోయింది ఆరోజు ఆమె రైలులో పిరాలో బదులుగా కన్నీటితో ప్రాణముకుండి తన చేదనవంతా. కాని అంత త్వరగా మానవనైజం మారదుగా. అతనికి అనుగుణంగా మారాలనే ఆమె యత్నం అంత త్వరగా సవలంకావటం లేదు. దానికితోడు చిన్నబాటమండి ఆమెలో ప్రేమ్లు తన్ని చెన్న అత్మాభిమానంఒకటి! మాటంటే

నాయని హేమలతా

హరిబాబు

సహంతలేని తత్వం. కన్నబాయిగాని కొన్నవారుగానీ! అన్యాయంగా పొడపాటున అన్నా ఆమె అభిమానం అతనికి ప్పి బువలు కొట్టేది. "అంత సహనంతలివాదివి ఇలాంటి అంతాలకు దూరంగా వుండాల్సింది" అన్న తని మాటలకు "ఇలా అవడం చేదుకుంటారనుకోలేదు." అన్న అరవింద జాలులో పేర్చేసిపోయి అనుకుని వుంటే?"... అన్నాడు. "అన్నదేలా వుందేదో యిప్పుడేం చెప్పగలను?" అంతకు రెట్టింపుగా అవాంతో వచ్చిందామె అనాలు. "అయితే కరుకు....భర్తంటే అత్యంతలివిదానికి భర్త అవసరంకూడా లేదు. కరుకు ముందు!" అంటూ బయటికి వెటలోయిన రవిని విదిలించేసి అరవింద "పాడుకలుకుండా ప్రవర్తించం న్యాయం కాదు మీకు అయినదానికీ. కానిదానికి అగౌరవించాలని విరుచుకుపడుతున్నారు. మీలాగా నాలో ఏమార్పు రాకపోవడంవల్ల నిష్కల్మషంగా చిన్నప్పటిలాగే వున్నాను. మీ దృష్టిలో అదే అగౌరవమని. అంతమనిని అన్నిస్తూంది త్రికరణశుద్ధిగా నాలో ఏ కల్మషమూ లేదు. కనక నాస్థానం పదిలపరచుకోవటం కరణం" అరవింద చేయని తప్పుకు తలవంచనని ఖచ్చితంగా చెప్పేయడంతో రవి మాటాడలేకపోయాడు. అనలువిషయమేదో తెలుసుకున్నట్లు కన్పించిందతడికి. కాని అరిష్టత అతన్నావరించింది.

అరవిందతలి జాలోతూంది, అప్పుగా రొచ్చి తీసుకెళ్ళానంటూంటే, "ఎందుకనవసరంగా యిప్పుడు" అన్నాడు. అతగాడు వింతగాచూస్తూ "అదేమిటయ్యా? తొలిసారి.....ఇంటరిగా వుండు పోయిలోపడమెలా? అయినా వింటు మనవయ్యాక దూరప్రయాణం కష్టంకాదూ?" అంటూంటే ఆశ్చర్యం అతడి ముఖాన్ని అలుముకుంది. "నాకు తండ్రి జాలోతున్నాడా! నవియం నాకు యిన్నాళ్ళకు వింటున్నాడా! ఏవేవో భావాలు ముప్పిరిగొనగా అరవిందను నమిపించాడు. ఎటో చూస్తున్నామెను బలవంతంగా తనవైపు వుకుతిప్పుకుని "బాకింతవరకూ చెప్పలేదేం!" అన్నాడు. అతనిమాటలు అతి సహజంగా లాలనగా వే వున్నా అరవిందకవి అధికారపూర్వకంగా నిలదీస్తున్నట్లే విన్పించాయి పలక్కుండా తల వంచి నిల్చున్న అరవిందను "పోనీ ఆరోగ్యం బాగుంటోందా!" ఎప్పటి

అమ్మ కోరిక

(శివ పేజీ తరువాయి)

ఇటీవారగుంటా చూస్తూంది. ముందెగాని అరవింద ఒక్కమాటా అడలేదు. పరిశోధి ఒకసైపు అతుల ప్రవర్తనకు కళవళ పడింది. తల్లి. మెల్లగా దారోనే నిలమ్మా అలావున్నారుమీర్రిద్దరూ!"

గుడనిసు క్రక్కుకొ వడంతప్పు ఎవరిని భూతురినిచూసి పిటూర్చిం మె. "ఏమిటో ఈ కాలం! అన్నంచేసు స్తం అంటూ మొదలెటి ప్రేమించు కున్నామని పెద్దలను కప్పిపెట్టయిలా పిల్లలు చేసుకంటున్న వీళు ఎందుకిలా బాగుపడుంటారో అర్థంకాదు.

తెలుసు వింధిఫలాలంబరువుకు అల్లపల్ల రలు మాకలావుంది అరవింద. పాదా అ బావుచూసి"ఏమిటా కోరికలుంటే చెపు తల్లీ!" అంది. "నీ పిచ్చిపాడే!" అందేగాని తేలికగా ఆమెలో నిలిడి వ్యక్తంగా ఓ కోరిక సుళ్లుతిరుగుతూంది. ఇవ రవి. చిన్నబాటి రవి ఏ అహంకార గర్వంలేని తన ప్రణయమూర్తి ఎల్లోప్ప డుకుని తోడువ పరిచ్చాలని వుంది. కాని అ రవు తనకిక కన్పించదు ఆ వాత్సల్యం తనకిక అందదు. అందుకే కనీసం ఉత్తర మయినా బ్రాయకుండాఉండిపోయింది. భయంకరమైన ఓ విషయం ఎవ్వరికీ చెప్పకుండా దాచుకుంది. అయిదవ నెలలో తనలోఅంకురించిన హృద్రోగం గురించి ఎవరికీ చెప్పకుండా తనలోనే ఆ రోగం ప్రెక్కుపాటుకు పేలా చేసుకుంది మనోవ్యథ అందుకు చక్కగా తోడైంది. అలాంటి అరవింద అఖరుపారిగా తన చివరి మాటలూ హృదయాన్ని పలిపి వేసే పుత్తరాన్ని పోస్టుచేసిన మర్నాడే అతశిశువును ప్రసవించి చనిపోయింది ఆ పుత్తరం....ఆ పుత్తరం...."కళ్ళనీళ్లు తుడుచుకుంటూ పెద్దపెద్ద అడుగులు వేస్తూ వెళ్ళి పుసకాల పీపుపాలోంచి దొంతరల అడుగునుండి పొడవుపాటి కవరొకటాన్ని తీసి చేతబట్టుకున్నాడు రమాశాంత్. మనీలకది కలో ఇలో అర్థంకాకటంలేదు. ఏమిటీ విచిత్రం? ఎవరీ అరవింద భర్తకు బ్రాసుకున్న పుత్తరం తన తండ్రిదగ్గరకెలా వచ్చింది? అసలు తండ్రి దుఃఖంచదానికి కారణం ఏమిటి? ఆమె బుర గిర్రున తిరిగి తూంది. కాళేకన్నీటిని తుడుచుకుంటూ "ఇదుగో తల్లీ ఆ పుత్తరం....నేను చెప్ప లేను....చదువు" అంటూ కూడుకు కిచ్చాడు. అంతేగాని తన ఉద్యోగంలో మనీలలో ఉత్పన్నమవుతున్న ప్రశ్నలను గురించతేలేదు. మనీల తన కాళాల్ని చాతుకోలేకపోయింది. "బాబ్బా! ఆమె బ్రాసిన పుత్తరం నీకెలా వచ్చింది?" అంది నిర్లిప్తంగానే. ఉలిక్కిపడిన రమాశాంత్ ఒక క్షణతర్వాత "చదివితే నీకే తెలుస్తుంది మనీలా...."అంటూ అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు.

కవర్ని పరీక్షగా చూసిన మనీల చకిత అయింది ఎడ్రస్ తన తండ్రి దే! ఆ తర్వాత కవరు తెరిచిన ఆమె మొదట్లోనే ఆశ్చర్యంతో వుక్కిరి బిక్కిరి కావలసివచ్చింది ఏ పంక్తోతోను మొదలుకాక "ఈ పుత్తరం గౌరవనీయులైన రమాశాంత్‌గారికి" అని వుంది. చాలా అమ్మా"!అంటూ ఒక్క పాలి కేకపెట్టింది మనీలతనకు తెలియకుండా నే! అరవి అరవిందకు ఎవరో కాదు తన తలిదండ్రులే! మొదట్లోనే కళా గమనం అగిపోతుందని తండ్రి పెట్టుకున్న పేర్లన్నమాట. అమ్మ ఏవాడో వాన్నుకుతాసిన ఆఖరి మాటలాయిని పోటాలోతప్ప కన్నా కా చూడవోదు కోని అమ్మ మాటలాయిని. అయితే అమ్మ అంత కోభ పడిందా? దానికి కాన్న ఆహంకారణమా! ఈకాదిన్ని ఆలోచించగలిగినవాన్న ఆకాడు అవాని కంతగా దాసుడయ్యాడా? అమ్మ అమూల్యాన్ను రాగాన్న గమనించకే పోయాడా!" మనీల నిలమేమ వయ కాన్ని మళ్ళీ పుత్తరం వైపుకు త్రిప్పింది మర్యలో మొదలైంది! పంక్తోరవోరవీ కా చింపి రవీ! ఇవికంలో యీ ఆఖరి తడవాల్లో మళ్ళీ గతంలోకి వెళ్ళిపో మళ్ళీకాని ఆ రోజుల ఆత్మీయతను తల్చుకుంటూ కాస్తున్న యీ పుత్తరంలో గొంగాలూ. మళ్ళాదలూ మచ్చుకులేవు ఆఫీసు లెవ రమాశాంత్‌ను కా రవిగాచూడలేను కా రవి కా భ్రమాత్రమేగాదు. కా చిన్న బాటిసేస్తం. కా సర్వస్వం. కా రవి భ్రమ అవగానే అతని నుండి ఆత్మీయత అంతరించింది ఆధ్యాత్మఅన్నావరించింది. అలాంటి రవిలో ఏ విషయం చెప్పకోను. నీ కేరు లోని మొదటి రెండక్షరాలూ ఆడపిల్ల పేరులా వున్నాయని రంగా మార్చు కున్నామ్మా? భ్రంపయ్యాకి అలా పిలవలేకపోయిన అంత కాంతి అన్పించ లేదు కా వుడుమట్టి మొదట నేన గౌరవించుకోవడం "మీరు" అని పిలవ గలగడం అలవాటుచేసుకున్నాను. కాని అది నీకు లేక్కలోకిరాదు కా చిలిపి తనమంతటినీ చమువునంతటినీ కట్టగట్టి భూస్థాపితం చెయ్యాలన్నావు. దానితో కా హృదయ కవాటాలు పూర్తిగా మూసుకుపోయాయి సమున్నత శిఖ రాన్ని ఎక్కించి అగాధ లోయలోకి దూసుకుంటే ఏమవుతుంది అంతటి సమున్నతస్థానే వుండాల్సింది ఇలా కా దలించుకుంటే ఎలా వుంటుంది ఎ ణం నాలో ప్రేళ్లతన్నిన అభిమాన మొ టి! ఇపుడాలా వూ నన్ను పిచ్చిచేయ డానికి సహకారం. ఉద్యు పరిపెట్టుకోవడం ప్రాణాన్ జయరాం? అన్నాడు రమాశాంత్. జయరాంకు అర్థమైపోయింది. యేడోమునలంకమ మధ్యజయలు దేరిం దని "బాగానే కాళాను. తర్వాత మాట్లాడ్దాలెండి" అంటూ చకాచకా కదలిపోయాడు జయరాం. గుండెలు పిండినట్లయి నిట్టూర్చాడురమాశాంత్. "జయ!

మనిల్ని దైవమెంత నిర్దయగా దూరంచేశాడో చూడు ఇంతటి పన్నిహి కాన్ని తనవుమా పెంచుకున్న వారి భవిష్యత్తు కాభామయంగా మారుతుం దనే గాఢ విశ్వాసాన్ని అమ్మ తన జీవి తాన్నే వుదాహరణగాచూపి కాన్నలో రికిపింది. తన బ్రతుకులా తన తనయ బ్రతుకు బండలు కాకూడదని అరో క్కటే తన చివరకోరికనీ తుది మాట లుగా కాన్నకు అతరయ పంలో అందిం చింది. ఎన్నియేళ్ళ కిందట కా జన్మ భూమియలో నే జన్మకాలించిన కాకు తెలియని కా మ త్తమూ రాచివరికోరిక తీర్చేందుకుపనిద్ధురాలవుతున్నకాలో చిల్పి రశిలిపోగలుగ్గిక్కే అన్ని పర్వ కాలు నన్ను మాత్రం దగ్ధం చెయ్య గలవు త్రంలో యెవరో యెరుగని ఒక రితో కా వివాహం జరుగబోతూంది. కాన్న అదేకాన్నవరించి బ్రహ్మ సమాజ మతనిర్ధారంకాన పారం ఆ మా వివాహం జరుగుతుంది అందులో వధూవరులతో యెన్నో ప్రమాణాలు చేయిపారుట 'తిర్క ణశుద్ధిగా భర్తగా స్వీకరిస్తున్నాను "భార్యగా స్వీకరిస్తు న్నాను" మనో కాళ్ళాయ కర్మలా ఇటూ ప్రవర్తనాలు చెయ్యాలని వివాహాను. కాని ఆ మనో కాళ్ళాయ కర్మలు అన్నదానిలో మొదటిది వచ్చి అబద్ధం అని యెవరికి తెలుసు? కాకు కా ఆంతరాత్మకు తప్ప! ఇదిన్ని జన్మలకూ తరగనిపాపంకాదా జయ? వన్నెలా ఇదంకాపహించమని కాన్న అంటున్నారో తల్చుకంటే చర్విత చరణంగా కాన్న అన్నలగాని బాధ కలిగి స్తూంది. అందరూ అంతేన నేవారమూడవ వమ్మకిం పడకించ గల శక్తిలేని నన్ను నీవు క్షమించగలవా జయా! ఒక్కటే ప్రార్థ జయా!

"వలపెరుంగక ప్రతికి కులికి మురిసే కన్న వలచి విఫలమ్మంది విలపించ వే లుకా"అన్న మహామహుని మాటలు తృప్తినిమన్నాయి జయా! అదొక్కటే చాలు కాకు. నన్నాశీర్వదించు జయా! ఏమని! సుఖశాంతులతోకాపాగ్యవంతగా వర్ధిల్లమంటున్నాకా! జయా! నిజమే నీ మంచి మనసు అలాగే అంటుంది కాకు తెలుసు జయా! కాని జయా శాంతి....శాంతి.... కాకు లేదు జయా లేదు. నిన్ను పెళ్ళికి పిలిచి నీవున్న పై విభాయిచుకోలేను జయా! నన్నెలా మన్నించగలవు? అమ్మలాగే గౌరవ మర్యాదలు చూపి నన్ను నేమ మోప గించుకోలేని దాన్ని జయా! కారణం ఏమవు!!!

శంవ్

నీ అవలేని నీ మనిల

టపాటపా కాలిన అక్షరాలు ఆ ఉత్తరాన్ని కొంతమేర తడిపాయి. అంతలో విసురుగావచి న గాలివూపుకు జయరాం చేతిలోని ఆ ఉత్తరం అంద కోను నీలలేకుండా కొగిరిపోయింది గాలి దుమ్ముకు కళ్లుమూసుకున్న జయ రాం కళు తెరిచే సరికా ప్రాంతంలో లేదా ఉత్తరం. "అవును....పోనీ..... పెంచుకున్న నమతల మావిపోతూంటే యీ ప్రాణంలేని కాగితం ముక్క కలుమంగా! వెర్రిగా చూస్తూంది పోయాడు జయరాం.

మరదలిపై మనమనిల్ని అళాధించే మధా కర్ తండ్రి కన్న కాసుకల వివయంలో పేచీలు పెచ్చి ఆ సంబంధం వద్దని సునీ లమ స్థిరపరచడం అతని నవవాడుల్ని కృంగదీస్తూంది. అటు మధుమా దూరం చేసుకోలేడు. ఇటు తండ్రిని పసుధాన పర్సూమా లేక పతిమతమోతూ పీచీలో నిర్జన స్థలంలో కూర్చుని వున్న సుధ ముఖానికి కొట్టుకుంది పెద్ద కాగితం. విమగ్గా తీసి పారేయబోయి కూడా యెందుకో పరికించిచూస్తూఅప్రతిభుడ య్యాడు. మనక చీకట్లా పరిచే ఆ సంధ్యా సమయంలో దృష్టిని కేంద్రీక రించి కన్నీటితో తెరిచిన అక్షరాలన్న అర్థం చేసుకుంటూ.....చదువుతున్న అతనిలో అరని జ్వాలరేకంది "మనీల.... ఆసునీలలో యింతటి బాధగూడుకట్ట వుందా! బాలాగా ఆమె కూడాఆబ్బాయ్ యానికి తలవొగ్గుతూంటా! అయితే యీ జయ ఎవరు? ఆడా? మగా? ఐహుళా భావం చూస్తే అబ్బాయిలాగే వుంది." ఆలోచిస్తున్న ఆ తడి లో తళుక్కు మంది ఆలోచన. "కొంప దీసి యీ జయ. మనవాడు జయరాం కాదు కదా! హాళాత్తుగా విళాగిళా వుటూన్న వారిలో మార్పుకు కారణం యీ విషయమే అయితే...."అంతేదటు కున్న లేచి నిల్చున్న మధ ఆ కాగి కాన్ని టేబులో వుంచి పడక సాగిం చాడు

రూమ్‌కాళం తీసున్న జయరాం వెనకే సుధాకర్ కూడా లోపలికి వచ్చి తీశాడు అతని రాకకు ఆశ్చర్యపోయి కాకు లైట్ వెలిగించిన జయరాం "ఏమి ట్రాయ్ ఇంత దయకలిగింది ఆ స్తాత్తుగా". అన్నాడు కిక్కొట్టెత్తెలె ప్పకాపగ్గ సుధ"ఇదిగో దీన్ని చూడు" అన్నాడు లైటు ముందుంచుతూ అ కాగితాన్ని స్పష్టంగా కెటుపెట్టుకుంటూ ఆ కాగితాన్ని చూడగానే "నీ దగ్గరకెలా వచ్చిందిరా"! అంటూ నిస్తేజ పాటుతో గబుక్కున అందుకున్నాడు జయరాం పరేమి పిచ్చరీ తేకపోయింది. కమక మవం ముందు నీ మయ ం మ్ట్లాడుకుంటాం!" సుధ మాటల్లం గాని జయరాం, శోకమూర్తిగా వుండి పోయాడు కాళాసేపు.

మంగళమూత్ర ధారణకు ముందు ప్రమాదాల ఘట్టంలో పుట్టారు వధూ వరులు. మొదట వరుడు ప్రమ ణం చేశాడు వధువు ఉచ్చరించబోతూంటా కా శ్యా ం మూ" నేను నీకిని అంటే త్రియత మ"...."కాదు జయరాంని" వరుని కంత ఖంగున మోగిందంతటి అలజడిలోమూ. నిశ్శేమళాలైంది సునీల "ఊ త్వరగా" అన్న పెద్దల హెచ్చరికతో "త్రియత జయరాంను భర్తగాస్వీకరిస్తున్నాన "....ఆమెకంతం అర్థంకాని భావోద్వేగాలతో కణుకు తూంది అస్పష్టపరికూ యెవరూ గుర్తు పట్టలేని విధంగా సుధాకర్ ని పాలి పట్టున్న జయరాంను అంతా పరికించి చూశారు. అవవలసిన తతంగం పూర్త యింది. అయిద్దరూ వ్యక్తులూ పాణ ఉయ్యారు. కాకు పీటలమీది మండి లేవడం మరొక జంట ఆపీటల వలం కించడం కలలోగా జరిగింది. కాళేక ప్రివిజాల్ అధ్యక్షాన సుధా మధుకు ఒకటయ్యారు ఎవరూ ఏమీటనని ప్రశ్నించే వ్యవహారిధిలేదక్కడ ఇం రమాశాంత్ వూహించని యీ కాకాన్నకి కాధ్యుతెవరో అర్థం చేసుకునేలోగా మనీలా జయరాంలు పాదాలకి వందనం చేస్తున్నా రాయనకు "సుఖభవ"అంటూ యిద్దర్నీ లెవదీసిన ఆయన కిను కొలకుల్లో నిల్చిన నీటి బిందువుల్ని దేమని నీలకాలో యెవ రికీ అర్థంకాలేదు.

"ఎందుకటా చేశాడు?" అప్రయ త్నంగా మనీల బహుపదవ ప్రయోగం చింది. అందులో ఆమె చేమీ కాధిం చేదిలేదు. వచ్చే నవ్వుకాపుకుంటూ "దైవ నిర్ణయం" అన్నాడు జయరాం ఆమెవలా పలకిస్తూ "కాన్ని ఎంత కాధనపడుకాన్నారో తెలుసా! ఇదంకా రామోనంగా భావించుకాలేమో"అని కోని వేదన అది "లేదు తల్లి! నేనంతటి అధముడ్నికాను కా మూడ వమ్మకక జలికాకుంటా నిన్ను నీరైవ పేశాపాడు కన్నాడు. కాకెంటి కోపమూ లేదు. అంటూ వారిని నిమిపించిన రమాశాంత్ మాటలకు ఆనందాశ్రువులు నిల్చాయి మనీలా జయరాంల కళ్ళల్లో"కాళయం తెలుమగా జయా! అదుగో యీ కా మనీల నీసా తయిందిక కాళ్ళమ్మలా మనీల కాధిపడకూడదు. అది కాలు కాకు"అంటూ మనీల చేతిని జయరాం చేతిలోవుంచి నిర్నిశ్శబ్దంగా వెళ్లాడ రమాశాంత్.

"నిజంగా మీరు కాపాలిటి"....అవు అవు ... అదేవుట్టి నేమకాదు....అదుగో మీ అన్నయ్యగారు... అయనకుమ్రొక్కి తే మోక్షం తప్పదు. కృ త జ్ఞ తి పెల్లడించబోయిన మనీలను కాధిమ్రా పసూన్న మధిమ చూపాడు. అర్థంకాని మనీ లకు కాపమరదలిద్దరూ తమ కాణుక్కన్నీటినీ నిర్వహణనూ తెల్పారు ఏమీమ్ కాటాలేని స్థితికి లోనైన మనీల కొంతసేపటకు "ఇంతమంది మంచికాళ్ళు మంచిమనమలమధ్య మనగలకా నేను?" అనుకున్న వ్యగితం అందరికీ పిచ్చించనే నిల్చించింది. "పాగడ్డ ఒలదుకోగలిగి నంత గొప్ప పాపాపాలు చేయలేదమ్మా మేము. కాపపోతే 'కాకిజాతుకుండు పై కాపాహ ముండు' అన్న విషయం అలో చించి అందులో మా వ్యవహారం కమక కాన్నపాపా పిం కాం. ఎవరి సొత్తును కాళ్ళం దగ్గుచుకున్నాం ఇందులో ప్రాధ్యమేగాని పాపాపాలు లేవుకదమ్మా!" అన్నాడు మధాకర్ సావకాళంగా. "మరి మా మధువదినే దన్నయ్యా!" అన్న మనీల ప్రశ్నకు "కాత్రి దన్నరిస్తానని ఆ ప్రయత్నంలో వుంది. మిమ్మల్నాప్పాపించేందుకు వే కటువచ్చాను. త్వరగా కెమిలి వస్తారు దూ!" శ ఆ పుడీ ముకుని వెళ్లాడు సుధాకర్ పాయం వంద్య సుమపో జ్ఞంగా వుంది. కిటికీగుండా అస్తాదిగ్ కడుగిడే భానుని అరుణ ను కెంపు ఛాయలో కంటికింపుగా వుంది విరిసీ విరియని వన్నజాతి పరిమళం పరవశంప జేస్తుండగా "సునీలా" జయరాం పెమ్మ దిగా పిలుస్తూ ఆమె భుజంపై చెయ్యి వేశాడు. "నీలా" మరొక పిలుపులో తనవైపుకు త్రిప్పుకున్నాడు. ఆమె కళ్ళ వెంబా అవంధాశ్రువులో!!! దుఃఖాశు వులో తెలియని కన్నీరు నిండివుంది "ఏమిటిది నీలా!" "అమ్మకోరిక తీర్చ లేకపోయాను" బరువుగావుంది మనీల స్వరం ఆమెను దగ్గరకు తీసుకుని "నీ పిచ్చిగానీ ఆమె భ్రమపలచ అలా భయ పడింది అయినా ఆమెకోరింది నీవు సుఖంచడమేగా! పనిధంగా వైతేచేం? నీవు సుమిలిపోతూంటే ఆమె ఆత్మ శాంతించేదా ఏలా! నీ సుఖమే ఆ తల్లి కోరిక! కాకై విశ్వాసం నీకుంటేచాలు ఆ మె కోరిక తీర్చగలవని" అన్నాడు ప్రశాంతంగా భర్త ఎదపై తలవాల్చింది సునీల అక్కడే జీవనకతో గోదనన్న అరుణ లైఫ్ పై ఆ భాటాపై మండి పిచ్చుకల జంట కిదలికు మళ్లీ మాల లోని కొన్ని మల్లెలు రాలి కాలిపై పడాయి. "అమ్మ దీవిస్తూంది" అంది సునీల. "సిలం"అంది గోడగడియారం

'కాలంతెచ్చిన మార్పు'

"ఎందుకండి! అంత మీలో మీరు కుమిలిపోతారు? అర్థంగిగా మీ కాధను పంచుకోదగకాళా?" అని దీనంగా ప్రశ్నించింది. కాధ ప్రసాద్ కాళ్ళదగ్గర కూర్చుని పమూధావలకాళ పోవటంతో మరింత మీదపడింది.

"ఎందుకుకాకా అంత క్రూరంగా ప్రవర్తిస్తున్నావు? కాన్ని అర్థం కాను కోలేని పంపకారం లేదా కా దగ్గర? కా కోపం నీవు నిన్ను అత్మపంచనచేసు కోకు కాకా" అని కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం అవుతుండగా కాధ ప్రసాద్ కాళ్ళమీద పడలోయింది.

"కాధా! అని అంటూ కంగారుగా రెండు చేతులతో దగ్గరకు తీసుకో న్నాడు ప్రసాద్.

"కాధా! కా కాధను నీతో చెప్పక పోతే ఎవరితో చెప్పకోను? కానిస్తుడు గాదు. తప్పలో కెటుకు మ"అని గద్గ దంగా అంటూ ప్రసాద్ కాధను హృదయంమీదకుళాక్కొన్నాడు ఆవేళంగా.

భర్త వక్షస్థలం మీద విశ్రాంతి తీసు కొంది కాధ కాని ప్రసాద్ కమాత్రం నిద్రాదేవి కనీసంలో కే కాళేదు. ఆలో చకా సముద్రంలో ఆ కాళి అంకా గడిపాడు. కెలకారు ధూమున ఎప్పుడో చిన్న కునుకు పట్టింది.

సూర్య కిరణాలు మీదపడికుతుక్క మంటున్న బద్దకంగా ఇటుపైపుమంచి టుపైపు తిరిగాడు ప్రసాద్.

"ఏమండీ" అని పిలిచింది కాధ.

"అకాళమే నిద్రలండి ఈఆదివారం పస్తి మరిను అప్పుడే ఎనిమిది గంటలు

త్రిపురా చందూర్

చాటింది. లేవండి" అనిమేలుకొలిపింది కాధ ఉద్వేగంగా కళ్ళు తెరచి కాధను చూశాడు.

"అయ్యో? అదేమిటండి కళ్లు క్రోత్తుల్లా వున్నాయి?" కా తిల్లా నిద్రపోలేదా? అని ఆదుర్దాగా ప్రశ్నిం చింది కాధ.

"అదేమిటో కాధా కాతి నిద్రపో కాలేదు" అని ఉద్వేగంగా మంచం మీద నుంచిలేస్తూ అకాశిశ్వాసు.

"కోపం వచ్చిందా?" అని ముద్దుగా అడిగింది కాధ "లేదుకాధా నన్నే నిన్ను చేను....అర్థాకీల్ అవేళాడు ప్రసాద్ "అయ్యో ఎంతపని అయిందండి లెవక రోయాకా? మీ హృదయంమీద పడు కొంటే మరి లెవబుద్ధికాదు" అని అన్నది కాధ ఆమెకన్నుల్లోకిచూస్తుంటే ప్రసాద్‌ని ఆమె ఎంతగా ప్రేమిస్తోంద అర్థమవుతుంది.

"అహో ఎంత గొప్పవంగతి కాకు ఇప్పటివరకు తెలియదు" అని అంటూ కాధ జడ అందుకోవటానికి ప్రయత్నిం చగా ప్రసాద్ కాధ తుర్రుమని ఇంటోకి పరిగెత్తిపోయింది.

ప్రతి ఆదివారం ఇద్దరూ సినిమాకో లేక సినిమాకో వెళ్లేకాదుంటారోజు ఎక్క డికి వెళ్ళలేదు ఎడుచేత ంటే ప్రసాద్ ఆరోజుఅయిష్టపడ్డకటించాడు ఇద్దరూ కాళామీద, నీరెండలో దగ్గరగా కుర్చీలువేసుకొని కూర్చున్నారు.

"ఆ ప్పు డే మార్కుండు అప్రమిందర బోతున్నాడు ఆకాళం అంకా ఎర్రటి రంగుమ పులిమినట్టున్నది కాన పచ్చే మూచవగా ఇం ద రదిమన్ను మెరుస్తోంది చంద్రుడు సూర్యకాంతిలోకాంతి నిహీ నంగాకనుపిస్తున్నాడువటులు వాటివాటి గూళ్ళకి జేరుకోకాలని ఆరుచుకొంటూ గుంపులు గుంపులుగా ఎగురుతున్నాయి యువ రచయి తీ అయిన కాధలో అవే కళం పురకలు వేస్తోంది.

"కాధా" అని అంటూ కళ్ళకాన్ని భంగ పరచాడు ప్రసాద్

"ఏమిటి" అన్నటుకనుకొనకం మంచి ప్రసాద్‌ని చూస్తూ తల వివ్వింది కాధ

"కాధా కాకథ వినటాకా?" అని ప్రశ్నించాడు ప్రసాద్.

"మీదా!" అని అంటూ ఆశ్చర్యంగా అడిగింది. మౌనంగా తల వూపాడు ప్రసాద్. కాధ తన కుర్చీని అతని కుర్చీ దగ్గరగాజరిపి, కుర్చీ చేతిమీద కూర్చొని అతని భుజంమీద చేతుకువేసి చిన్న మన్నట్లు చూసింది.

"అవును కాధా! కాకథ వివి నన్ను బలహీనుడనుకో, నిరికి పందగాఅను కో నేను కిటుంబ పతిమను గుర్తుంచుకొని చేశాను. ఆవేళంలో చేశానని అని ఇప్పు డనుకోవటంలేదు అప్పుడు కాకు పని సబబుఅని తోస్తే అది చేశాను."

"కాకా!"

"ఉప్! నా టాడకు" అని అంటూ ఆమె పోటివి. కేళ్తో మూశాడు కాధా! అని నేను బి. ఏ. చదివే రోజులు, నేను హైదరాకాదులో చదివాకని సికు తెలు సుగా. ఆకు కా జానియర్ ప్రసూన అనే అమ్మాయితో కాకాళియంగా పరిచయమయింది. మా పరిచయానికి మూల కారకుడు కేశవ్ ఆతను కా స్నేహితుడు. నికిక పరిక్షలు అవగానే వాడు కాళ్ళ వూరు కాకమండ్రి వెళ్ళి పోయాడు పొలాలు అవిచూచుకోవటం అక్కడే స్థిరపడిపోయాడు వాడు.

మా పరిచయం క్రమగా పెరిగింది దాని కార తల్లిదండ్రులు గూడా ప్రోత్సాహపుచ్చారు. తరువాత కాకు అక్కడి పి.డబ్ల్యు.డి ఆఫీసులోఉద్యోగం ఎచ్చింది. అం దు వలన అక్కడికి స్థిర పడి పోయా ను, మా పరిచ యం మవ ఇందులోటిలో కాలాముందికి తెలిసే వుంటుంది. మేము రిజిస్టర్ మేరేజుగూడ చేసుకోకాలనుకొన్నాము.

ఇంతలో ఒకరోజు మా మ య్య వచ్చాడు ఐహుళా మా వ్యవహారం తెలిసి వచ్చాడనుకోన్నను అదే నిజమ యింది గూడ అతనవున్నది ఒక్కరోజు అయినా కాకు చాలఅసహనంఅయింది మ మయ్య నన్ను అజ్ఞాపంలో వుండి ప్రేమాంధకారంలో కొట్టుకుపోతున్న కాకు వెలుగు చూపించాడు.

ప్రసాద్! నీవు ప్రేమించి ప్రేరేకులం పిల్లను పెళ్లి చేసుకోవాలన కొంటున్నావు కాకు కావలసింది గూడ అదే అన్నయ్య చేసే ఏమీ లేదుగాని నేను చెప్పి వచ్చిం దేమిటి అని నీ తమ్ముడు గూడ అదే మార్గం తొక్కుకాడు ఈ లాంటి పని

కథా నిక

నీవు ఇప్పుడుచేస్తే పంపంలో మాకు ఎదవు - ప్రతిష్ఠా ఏలా వుంటాయి! ఈ లోకంలో ఎలాతల ఎక్కుకు తిరగగలము అ వున్న చిన్నపిల్లకి మీ కాన్న పెంచ ఎలా చేస్తాడు?" అని హితబోధచేసివెళ్ళి పోయాడు మరుసటి రోజున.

తరువాత నేను గూడ ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. 15 రోజులు తప్పించుకు తిరిగాను ప్రసూనని. తరు వాత అమ్మకి ముస్తీగావున్నదని చెపి గాన్‌కు వచ్చి కోవ్యూరు వెళాను. దాదాపు వెలరోజుల తరువాత తిరిగి హైదరాబాదు తీసుకొన్నాను.

ఒకరోజున అలవాటుగా నేను వెళ్ళే పార్కులోనే ప్రసూనని కలుసు కొన్నాను. మనమ్మ విచ్చి మాటాడ లేక పోయాను మొదట చివరకు కాకువస్సులో వుంది అమె అమె ముందు వుంటాను. కా నిర్ణయానికి పసూన కొంత దోహదం ఇచ్చింది ఎదుకంటే నేను అక్కడ లేనిరోజుల్లో అమె తల్లి చనిపోయింది. ప్రసూనయే పెద్ద కూతురు మొదట ఇష్టపడిన తండ్రియే అయిష్టతను ప్రకటించటానికి సిద్ధమయ్యాడు. ఐహుళా అది ఆయనలో కాలంతెచ్చిన మార్పులయి వుంటుంది ఈవిధంగా నేను ప్రతిష్ఠకు పరిస్థితులకు గురి అయ్యాను. కా ఆకయాను వెర వేస్కొని బ్రతుకుని సుఖమయం చేసు కోకాలనుకొన్నకాకల పూహాలాలు క్రింద తయారయ్యాయి."

"కాకా! బ్రతుకును సుఖమయం చేసుకోవటం నీ చేతుల్లో వుంది"అని అంది కాధ.

"అవును కాధా! ఈ పల్యాన్నే నేను కాలుగు రోజుల క్రిందట గ్రహించాను అని అన్నాడు ప్రసాద్ నీ లోకి చూస్తూ.

"మొన్న బజారులో కనిపించింది నంతోషంగా పలుకరించాను ముకా నంగా ఉకాలు చెప్పింది. ఇక్కడి వుండటం లేదుట లేకపాడలో వుంటు న్నారుట. తండ్రి పిల్లాడు వున్నాడు మ కాపంగా వున్నట్టు కనిపించింది పర రాగానే వుంది ఎంతకేళకగా మ రచి పోయిందో మ మూ పిల్ల పరిచయం ఒక టిన్న ర పంచవర్షకాలలో అదే ఆశ్చర్యంగా వున్నదికాధా"అని అన్నాడు ప్రసాద్.

అందులోనే ఉంది కాకా. మా నేర్పరితనం జీవితంలో ఒకొక్కరి దగా పడికా కెండవ సారి కాలుజారకుండా చూచుకొంటారు మొదటిఅనుభవాన్ని కలా మార్చుకొంటారు. అంతేగాని ఆ జీవితాన్ని తలచుకొంటూ బ్రతు కును వ్యర్థంచేసుకోరు అని మృదువుగా మందలించింది కాధ.

"కాధా!" అని అన్నాడు తీవ్రంగా ప్రసాద్.

"కాధ పడుకుకున్నకా కాకా! నిజాన్నే చెప్పాను" అని సమాధానం చెప్పింది కాధ.

"లేదు కాధా! నిన్ను తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడంలేదు. కా చరిత్ర వినే నన్ను ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకోలేని పిరికి వందగా భావించటం దు?" అని ప్రశ్నించాడు ప్రసాద్.

"కాకా! మనుష్యులు పరిస్థితులకు కానీలు అదే సువవుపోలో మార్పు తేవటానికి కారకులు ఇందులో నీతప్పే ముంది కాకా. ప్రకృతిని అనుసరించి ప్రేమించావు కాని పొందకుండాచేసే త్యాగం చేశావు. అనవసరంగా కాధ పెట్టవందుకు క్షమించండి" అని క్షమా ర్షణ వేడింది కాధ.

"కాధా! నిన్ను నేను క్షమించాలా? ఇన్ని రోజులూ నిన్ను కాధ పెటినందుకు నీ వే నన్ను క్షమించు." అని దీనంగా క్షమార్షణ అర్థించాడు ప్రసాద్.

ఎప్పుడు నవ్వుతూ ఒకరిని నవ్వించే కాకలో ఎంతఆగాధంవుంది అనిఆశ్చర్య పోతూ

మనలోమనకు క్షమార్షణలు ఏమిటి కాకా అనినవు తూర్మాన్నించింది కాధ.

"కాధా!"అని అంటూ ఆనందంగా కాధ అరచేతులు రెండింటిని తన చేం తులు అదిమకుకున్నాడు ప్రసాద్

చైనా కమ్యూన్లలో రైతు జీవితం

చైనాలోని 600 మిలియన్ల మంది రైతుల జీవితకాళాన్ని పునర్వ్యవ స్థీకరించడానికి 1958 లో చైనా కాయకులు ప్రయత్నం చేశారు. కారి ప్రేరణ పై కా చైనాలోని వ్యవసాయ భూములు కమ్యూన్ క్రింద పునర్విభ జించి గ్రామ జీవితంలో సమష్టి సూత్రాన్ని ప్రవేశ పెట్టారు ఫలితంగా రైతులు తమ ఇళ్ళలో వంట కట్టిపెట్టి పబ్లిక్ భోజనశాలలో విరిగా భోజనం యాలన్నారు. కాలంకు భోజన పదు పాయాలు కల్పించారు అందువల్ల పిల్ల కల్లితండులు తమ కాలాన్ని కక్కువగా యితర పనులకు వినియో గించుకోవచ్చు. స్త్రీలను కాయకష్టం చేయడానికి నియోగించారు.

సమష్టి జీవిత విధానంయొక్క ప్రయోజనాలను తెలియాగడడం మొదలుపెట్టారు. వ్యక్తిత్వం పరిశోధ న్నారు. "ప్రభుత్వం ఉచితంగా భోజ నం పెడకామంటే ఇల్లల్లో తినవల్సిన అవసరం ఏమిటి? పిల్లలు 24 గంటలూ

డాక్టర్ విద్యాప్రకాష్‌దత్తు

తల్లితండ్రులను ఎందుకు అంటిపెట్టుకు కూర్చోవాలి? కె కాలో కమ్యూనిజం ముందడుగు వేస్తున్నది. కొత్త పరిస్థితు లకనుగుణంగా ప్రజలు అలవాట్లు మార్చుకోవాలి?" అని పార్టీ పెద్దలు ఉపదేశాలు ప్రారంభించారు.

కమ్యూన్లలోని రైతులు సైనిక పద్ధ తులలో వ్యవస్థీకృతం కావాలన్నారు. పొలాలలో కూడా వారు సైనికులవలె క్రమశిక్షణ పాటించాలన్నారు. రైతు బృందాలకు ఇట్లనీ బ్రిగేడ్లనీ పెద్దపెద్ద పేర్లు పెట్టారు యుద్ధంలోగి కాలాలవలో రైతులు పొలాలకు కదంతొక్కుతూ వెళాలన్నారు. "పనిచాడూ పనికుడే" అనే ఆకాట నిబాధం. రైతులకు సైనిక కాతు కూడా వుండేది.

కమ్యూన్లలో పని వేకువ తో చే ప్రారంభమై సాయంత్రం చీకటిపడే వరకూ కాగేది. మధ్యలో భోజనానికి కొంత విశ్రాంతి వుండేది. రెండుపూట్ల భోజనాలు పబ్లిక్ భోజనశాలలలో వె. ఉచితభోజనం అన్నది పేరుకే. ప్రజలకు ఉచిత భోజనం సమకూర్చగల స్తోమత చైనాకు లేదు, కొన్ని భోజనశాలలలో అన్నంమాత్రం పెటేవారు. కూర, కారా లేవు. మరికొన్నింటిలో అన్నం, కూరలు విక్రయించేవారు.

తమ జీవిత విధానంలో తీవ్రమైన మార్పులు తెచ్చినందుకూ పిల్లలఎడబాటు సహించకా. రైతులు దీనిని ప్రతిఘటిం చారు. వేకాలం పెళ్లింపు పద్ధతిలో కూడా మా ర్పు లు చేయడంతో, కమ్యూన్ల వ్యవస్థ కూలిపోయింది. రైతులు తిరిగి యథాస్థితికి తీసుకురావ డానికి చైనా పాలకులు ఈకొత్త వ్యవ స్థకు స్వస్తిచెప్పి పాత వ్యవస్థను తిరిగి ఏర్పరిచారు. ఫలితంగా కీడించిపోయిన వ్యవసాయోత్పత్తుల